

Były szef dwóch banków centralnych nowym premierem Kanady

10 marca 2025

Mark Carney wygrał wyścig o przywództwo w Partii Liberalnej i wkrótce zostanie premierem Kanady.

Carney, były szef banków centralnych Kanady i Wielkiej Brytanii, wygrał wybory prezydenckie 9 marca już w pierwszej turze głosowania, zdobywając 85,9 proc. spośród prawie 152 000 głosów. Drugie miejsce zajęła była wicepremier i minister finansów Chrystia Freeland z 8,0 proc. głosów, a kolejne miejsca zajęli była minister w rządzie Karina Gould z 3,2 proc. głosów i były poseł partii liberalnej Frank Baylis z 3,0 proc. głosów.

Trudeau ogłosił swój plan rezygnacji 6 stycznia, mówiąc, że ustąpi ze stanowiska, gdy tylko partia wybierze nowego lidera. W swoim przemówieniu Carney powiedział, że będzie pracował „dzień i noc”, aby zbudować „silniejszą Kanadę dla wszystkich”. „Czuję, że wszystko w moim życiu pomogło mi przygotować się na ten moment” – powiedział na wydarzeniu Liberal Leadership w Ottawie. Podziękował również Trudeau, mówiąc, że „łączy siłę i współczucie każdego dnia jako bojownik o Kanadę”.

Podobnie jak w przypadku dwumiesięcznej kampanii przywódczej, jego przemówienie było mocno skoncentrowane na taryfach celnych USA i komentarzach prezydenta Donalda Trumpa, że chce, aby Kanada była częścią Stanów Zjednoczonych. Skupił się również mocno na krytyce rywala, lidera Partii Konserwatywnej Pierre’a Poilievre’a.

Carney powiedział, że podczas kampanii usłyszał od Kanadyjczyków, że są zaniepokojeni kosztami utrzymania i problemami mieszkaniowymi, a także „przyszłością Kanady w obliczu gróźb prezydenta Trumpa”. Carney uznał, że Trump nałożył „nieuzasadnione cła” na Kanadę i że „atakuje kanadyjskie rodziny, pracowników i przedsiębiorstwa”. Zapewnił, że popiera działania odwetowe rządu Trudeau i prowincji. „Mój rząd utrzyma nasze cła, dopóki Amerykanie nie okażą nam szacunku” – powiedział Carney. „Amerykanie chcą naszych zasobów, naszej wody, naszej ziemi, naszego kraju. Pomyśl o tym, gdyby im się udało, zniszczyliby nasz styl życia”.

Trump stwierdził, że Kanada wykorzystuje stosunki handlowe ze Stanami Zjednoczonymi i nie robi wystarczająco dużo, aby powstrzymać napływ nielegalnych imigrantów i fentanylu do Stanów Zjednoczonych przez swoją granicę. Dodał, że cła mają na celu rozwianie tych obaw.

Mówiąc o swojej polityce, Carney powiedział, że jego rząd usunie „dzielący” podatek węglowy skierowany do konsumentów i zatrzyma podwyżkę podatku od zysków kapitałowych, które zostały wprowadzone przez rząd Trudeau. Ponadto, że chce wprowadzić zmiany, które „włożą więcej pieniędzy do kieszeni ludzi”. Skupiając się na rywalu Poilievre, Carney powiedział, że oprócz Trumpa, lider torysów „osłabi” również gospodarkę. Podkreślając swoje własne skupienie na polityce dotyczącej zmian klimatycznych, Carney podkreślił, że Poilievre „pozwole naszej planecie płonąć” i skrytykował go za chęć pozbawienia CBC funduszy. „Gospodarka mnie interesuje, ale nie dlatego, że jestem ekonomistą, tylko dlatego, że zależy mi na ludziach” – powiedział Carney.

Konserwatyści zorganizowali tego samego dnia własne wydarzenie w Ottawie, podczas którego Poilievre krytykował Carneya. „Jako doradca ekonomiczny Trudeau, Carney osłabił Kanadę i uczynił ją biedniejszą” – powiedział Poilievre. „A pracując dla siebie, uczynił Amerykę silniejszą i bogatszą”. Konserwatyści

krytykowali Carneya w przeszłości za popieranie programu podatku węglowego dla konsumentów, za bycie doradcą Trudeau oraz za bycie przewodniczącym zarządu Brookfield Asset Management, gdy firma pod koniec ubiegłego roku przeniosła swoją siedzibę z Kanady do Stanów Zjednoczonych. Carney powiedział, że opuścił firmę, gdy doszło do przeprowadzki, ale konserwatyści opublikowali list, z którego wynikało, że nadal był przewodniczącym, gdy informował akcjonariuszy o przeprowadzce. Carney odpowiedział, że powinien być „bardziej precyzyjny” w swoich komentarzach na ten temat.

Lider Nowej Demokratycznej Partii Jagmeet Singh pogratulował Carneyowi zwycięstwa w wyścigu o przywództwo, mówiąc, że ludzie chcą, aby ich liderzy „walczyli za nich w tych trudnych czasach”. „Będziemy się różnić w wielu kwestiach, priorytetach i politykach – ale zawsze powinniśmy stać zjednoczeni w obronie naszego kraju przed zagrożeniem, jakie stanowi Donald Trump” – powiedział Singh.

Następne wybory federalne muszą się odbyć do października. Partie opozycyjne oświadczyły, że zamierzają przegłosować wotum nieufności wobec mniejszościowego rządu liberalnego, aby szybciej przeprowadzić wybory. Carney powiedział w trakcie kampanii, że może ogłosić przedterminowe wybory, aby uzyskać „silny mandat”.

Carney zostanie premierem, nie zasiadając w legislaturze, co jest rzadkim zjawiskiem. W 1984 r. premier liberałów John Turner również objął najwyższe stanowisko po wygraniu wyścigu o przywództwo liberałów po rezygnacji Pierre’a Trudeau, nie zasiadając wówczas w legislaturze. Co jeszcze bardziej niezwykle, Carney będzie pierwszym premierem w historii Kanady, który nigdy nie piastował wybieralnej funkcji publicznej. Carney pełnił funkcję prezesa Banku Kanady od 2008 do 2013 roku, po czym do 2020 roku został prezesem Banku Anglii.

Zaczął działać w sektorze prywatnym po odejściu z ról w

bankach centralnych, zasiadając w wielu zarządach i piastując stanowiska kierownicze w firmach finansowych. Został również Specjalnym Wysłannikiem ONZ ds. Działań na rzecz Klimatu i Finansów. Carney powiedział, że zrezygnował ze wszystkich tych ról w styczniu, kiedy rozpoczął starania o przywództwo. Carney zapowiedział, że jako premier skupi się na gospodarce i dodał, że planuje obniżyć podatki dla klasy średniej oraz ograniczyć wydatki rządowe. Zapowiedział również, że będzie pracował nad usunięciem barier w handlu międzyprovincialnym i nad dostosowaniem taryf celnych USA do dolar za dolara, jednocześnie starając się zdywersyfikować kanadyjskie rynki eksportowe.

Carney, który posiada obywatelstwo brytyjskie i irlandzkie, powiedział, że rozpoczął proces zrzeczenia się obu obywatelstw.

Carney nieoficjalnie doradzał kanadyjskiemu rządowi w sprawie reakcji gospodarczej podczas pandemii, a we wrześniu 2024 r. został formalnie mianowany doradcą ekonomicznym Partii Liberalnej.

Autorstwo: Andrzej Kumor

Źródło: [Goniec.net](https://goniec.net)